

Kuva: Juhani Terhivuo

Luonnehdinta

Viitasammakko on noin 5–7 cm pitkä. Sen selkäpuoli on useimmiten harmaanruskea ja harvakseltaan tummien laikujen kirjailema, monilla yksilöillä on selässä vaalea tummareunainen pituusjuova. Vatsan keskiosa on yleensä vaalea ilman marmorikuviointia. Viitasammakko on hoikkakuonoisempi kuin sammakko (*Rana temporaria*). Viitasammakon varmin tunto-merkki on sisimmän takavarpaan kova kyhmy, joka on vähintään puolet kyseisen varpaan pituudesta. Kutu aikaan viitasammakko on helppo tunnistaa ilmakuplaimaisesta pulputtavasta ääntelystä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Viitasammakko elää miltei koko Suomessa Metsä-Lappiin asti. Tiedot Lapin esiintymistä perustuvat vain muutamiin havaintopisteisiin. Viitasammakon tapaa varmimmin merenlahtien ja järvien rantamilta, räme- ja aapasoilta sekä joskus myös soistuneilta metsämailta. Se kutee monesti samoissa vesissä kuin sammakokin. Viitasammakko ei kuitenkaan kude mataliin, helposti kuivuviin ojiin ja allikoihin, toisaalta se kutee myös merialueemme tulvalampareissa ja murto-vesilahdissa. Sen mätimunat jäävät pohjan tuntumaan. Viitasammakko voi talvehtia myös murtovedessä. Se on varsin paikkauskollinen, eikä lähde kauaksi kutuveden läheisyydestä.

Nykytila ja uhkatekijät

Viitasammakkoa uhkaa sopivien elinympäristöjen häviäminen. Matalat merenlahdet ja veden peittämät

ranta-alueet, suot, umpeen kasvavat järvet ja tulvaherkät alueet ovat kaikki uhanalaisia luontotyyppejä. Haitallisia ympäristömuutoksia aiheuttavat maa- ja vesirakentaminen viitasammakoiden esiintymisalueilla, soiden ja lammikoiden ojitus, maaperän ja vesien happamoituminen sekä ympäristön kemikalisoituminen. Tulevaisuudessa viitasammakon suurimpia uhkatekijöitä ovat ilmastonmuutos ja otsonikadosta johtuva auringon ultraviolettisäteilyn lisääntyminen.

Hoitosuositukset

Viitasammakon elinympäristöjen kunnostus- ja hoito- toimia ovat rantaniittyjen raivaus ja niitto, avovesialueen lisääminen esimerkiksi ojia patoamalla, veden ohjaaminen entisiin purouomiin sekä soiden ja ranta- luhtien kosteusolojen palauttaminen.

Lähteet

- Koskela, P. 1987. Sammakkoeläimet. Teoksessa: Koli, L. (toim.). Suomen eläimet 3. 5.painos. Weilin+Göös, Espoo. S. 254–287.
- Terhivuo, J. 1993. Provisional atlas and status of populations for the herpetofauna of Finland in 1980–92. Ann. Zool. Fennici 30: 55–69.
- Terhivuo, J. 1998. Viitasammakko. Teoksessa: Lokki, J. ym. (toim.). Suomen luonto – Eläimet (osa Kalat, sammakkoeläimet ja matelijat). WSOY-yhtymä Weilin+Göös Oy, Porvoo. S. 248–251.
- Terhivuo, J. 2001. Sammakkoeläimet ja matelijat. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsingin yliopisto. [Viitattu 9.7.2010.] www.luomus.fi
- Ympäristöhallinto 2014. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2007–2012. [Viitattu 2014.] www.ymparisto.fi/ Luontodirektiivinlajiraportit.